

TORNION ÄKILLINEN RAKENNEMUUTOS (ÄRM)-PAKETTI 2021

59/14.00.01/2021

KH 18.01.2021 § 24

Valmistelijat kaupunginjohtaja Timo Nousiainen ja kehitysjohtaja Sampo Kangastalo:

Torniossa toimiva Outokumpu Oyj. ilmoitti 5.11.2020 tiedotteella aloittavansa yt-neuvottelut ja henkilöstövähennysten tarpeeksi yhtiö ilmoitti yhteensä 270 työntekijää Suomessa. Vähennyksiä oli suunnitteilla Suomen lisäksi Saksassa (-250), Ruotsissa (-190) sekä yhtiön muihin Euroopan ja Amerikan toimintoihin.

Yt-neuvotteluiden lopputuloksena (pörssitiedote 22.12.2020) Outokumpu vähentää henkilöstömääräänsä Suomessa 250:lla, Saksassa 230:lla ja Ruotsissa 170:llä. Lisäksi yhtiön muissa Euroopan ja Amerikan toiminnoissa toteutetaan henkilöstövähennyksiä, joista 250 työntekijän vähennys on jo käynnissä. Tavoiteltu 1 000 työntekijän kokonaisvähennys tulee toteutumaan pääsääntöisesti vuoden 2021 loppuun mennessä. Outokumpu suunnittelee henkilöstömääränsä laskemista alle 9 000 työntekijään vuoden 2022 aikana.

Tornion kaupungin alustavan arvion mukaan, kun Outokummun yt-neuvotteluissa on päädytty 234 henkilön työsuhteen päättymiseen, olisi sen suora vaikutus kaupungin verotuloihin n. 2,4 miljoonaa euroa. Heidän palkkarahansa verotuksen jälkeen noin 10 M euroa ovat pois aluetaloudesta. Yhden teollisuustyöntekijän heijastusvaikutukseksi on laskettu 2-3 muuta työpaikkaa. Joten kyseessä on kymmenien miljoonien eurojen negatiivisesta vaikutuksesta aluetalouteen.

Valtioneuvosto voi nimetä alueen tai toimialan äkillisen rakennemuutoksen alueeksi tai toimialaksi. Alueelle tai toimialalle valmistellaan alueen kuntien, elinkeinoelämän, ELY-keskuksen ja maakunnan liiton yhteistyönä äkillisen rakennemuutoksen hoitamiseen tähtäävä kasvusuunnitelma. Suunnitelmaan kirjataan keskeisimmät toimenpide-ehdotukset uusien työpaikkojen luomiseksi ja vanhojen uudistamiseksi sekä muut tilannetta korjaavat toimet eri hallinnonaloilla.

Määrärahan myöntämistä äkillisten rakennemuutosalueiden ja -toimialojen tarpeisiin arvioidaan tapauskohtaisesti valtion talousarvion ja lisätalousarvion puitteissa. Kriteereinä TEM käyttää mm. 150-200 työntekijän irtisanominen kerralla, irtisanottujen määrä on vähintään 1,5-2% seutukunnan työllisistä, joiden työllistyminen alueella olisi

haastavaa ja jos alueen työllisyystilanne on jo valmiiksi haastava.

Outokummun tilanteesta johtuen Tornion kaupunki on ryhtynyt valmistelemaan laajamittaisella alueellisella yhteistyöllä korjaavia toimenpiteitä (ns. Tornion ÄRM-paketti), joiden avulla tavoitellaan Tornion nimeämistä äkillisen rakennemuutoksen alueeksi ja sitä kautta alueen elinvoiman kasvattamista.

Tornion ÄRM-pakettia on valmisteltu yhteistyönä Tornion kaupunginvaltuuston ja -hallituksen puheenjohtajiston, kaupungin virkamiesjohdon, elinkeinoyhtiön johdon, Lapin liiton, Lapin ELY-keskuksen, Lapin TE-toimiston, Lapin yliopiston, Lapin ammattikorkeakoulun, Lappian, Redun, Digipoliksen, Meri-Lapin kehittämiskeskuksen sekä Meri-Lapin alueen kuntien kanssa. Kumppanuuksilla luodaan uutta yritys- ja innovaatiotoimintaa, opintopolkuja ja panostetaan useiden alueen saavutettavuutta lisäävien investointien edistämiseen. Tavoitteena on alueen elinkeinojen kehittyminen ja ostovoiman ylläpitäminen uusilla innovaatioilla.

Tornion kaupunki on ollut useaan otteeseen aktiivisesti yhteydessä eri ministeriöihin ja käynyt keskusteluja alueen elinkeinoelämän tilanteesta sekä valtion tuen tarpeesta.

Tornion kaupungin ÄRM-tukipakettiaineisto koostuu muistiosta, yhteenvedotiasarjasta sekä Business Tornion, Lapin ELY-keskuksen, Lapin yliopiston, Lapin ammattikorkeakoulu Oy:n, Kemi-Tornionlaakson koulutuskuntayhtymä Lappian Rovaniemen koulutuskuntayhtymä Redun tarkemmista toimenpide-esityksistä.

OHEISAINEISTO:

Muistio 14.1.2021

Tornion ÄRM-paketti kokonaiskuva

Toimijoiden esitykset:

- Business Tornio
- Lapin ELY-keskus
- Lapin yliopisto
- Lapin ammattikorkeakoulu Oy
- Kemi-Tornion koulutuskuntayhtymä Lappia
- Rovaniemen koulutuskuntayhtymä REDU

KAUPUNGINJOHTAJA TIMO NOUSIAINEN:

Kaupunginhallitus hyväksyy Tornion kaupungin ehdotuksen valtion tukitoimenpiteiksi äkillisessä rakennemuutoksessa.

Pöytäkirja tarkastetaan tämän pykälän osalta kokouksessa

KAUPUNGINHALLITUS:

Hyväksyttiin lisäyksellä, että Lappialle annetaan mahdollisuus täydentää esitystään.

LISÄTIEDOT: Kaupunginjohtaja Timo Nousiainen, 050 092 7111
Kehitysjohtaja Sampo Kangastalo, 040 764 0559

TÄYTÄNTÖÖNPANO: Muutoksenhakuna oikaisuvaatimus.

Otteet:

Business Tornio

Lapin liitto

Meri-Lapin kehittämiskeskus

Meri-Lapin alueen kunnat

Lapin ELY-keskus

Lapin TE-toimisto

Lapin yliopisto

Lapin ammattikorkeakoulu Oy

Kemi-Tornionlaakson koulutuskuntayhtymä Lappia

Rovaniemen koulutuskuntayhtymä REDU
